

Forslag til Fritids- og Folkeoplysningspolitik
for Hjørring Kommune.
I høring i perioden 29. marts 2019 – 1. maj 2019

Fritid & Fællesskab

Fritids- og Folkeoplysningspolitik for Hjørring Kommune

Hjørring Kommune

Fritid & Fællesskab

Et aktivt fritidsliv og deltagelse i forpligtende fællesskaber skaber livskvalitet og er en del af fundamentet for det danske demokrati. Vi vil understøtte et mangfoldigt fritidsliv og samarbejde med de mange frivillige om at udvikle det etablerede foreningsliv, nye foreninger og aktiviteter

Glæd dig til at læse om...

- s. 4** Fritid for alle
- s. 6** Dannelse, folkeoplysning og viden
- s. 7** Frivillighed og fællesskaber
- s. 8** Udvikling og nye tendenser
- s. 8** Samarbejde, fællesskab og faciliteter
- s. 10** Et bredt fritidsbegreb

Fritid & Fællesskab er Hjørring Kommunes Fritids- og Folkeoplysningspolitik. Fritid & Fællesskab stiller skarpt på det fritidsliv, Hjørring Kommune gerne vil understøtte og udvikle sammen med borgerne i kommunen.

Fritidsliv, frivillighed og deltagelse i fællesskaber spiller en stor rolle for den enkeltes sundhed og livskvalitet. Byrådet i Hjørring Kommune ønsker at give gode vilkår for de mange frivillige, der driver størstedelen af det organiserede fritidsliv. Af samme grund er samarbejdet mellem frivillige og kommune et af omdrejningspunkterne i Fritid & Fællesskab.

I Hjørring Kommune er vi stolte af at have et varieret og mangfoldigt fritids- og foreningsliv. Overalt ser vi et bredt alment foreningsliv med mange idrætsgrene, spejderne og andre aktiviteter. Sammen med de mange nicheprægede foreningsaktiviteter, voksenundervisning og et individuelt fritidsliv er mulighederne mange og værdien stor for alle.

Fritid & Fællesskab er resultatet af et inspirerende forløb, hvor borgere, foreningsfolk og kommune i fællesskab har drøftet den fremtidige politik. Undervejs i dette arbejde er Hjørring Kommunes indsats på fritidsområdet blevet evalueret af en lang række interessenter, der er afholdt to velbesøgte offentlige møder og et møde kun for de unge. Evaluering og debatter har sat et afgørende præg på, hvad byrådet i Hjørring Kommune prioriterer i fritidsarbejdet fremover.

Fritid & Fællesskab har med sit fokus på fællesskaber rod i Hjørring Kommunes overordnede strategier og forholder sig til en række af FN's Verdensmål om sundhed og trivsel, uddannelsesmuligheder og levedygtige lokalsamfund.

Fritid for alle

~

Fritidslivet er for alle aldre. Hjørring Kommune vil bane vejen for, at flere børn og unge er aktive i fritidslivet. Vi vil øge fokus på brobygning mellem skoler, daginstitutioner og fritids- og foreningslivet. Samtidig vil vi prioritere, at børn, unge og voksne med særlige behov får mulighed for at deltage i fritidslivet.

Fritidslivet kender ingen alder. I Hjørring Kommune prioriterer vi at give plads til fritids- og foreningsaktiviteter for alle aldre. Vi vil understøtte aktiviteter for alle via rådgivning, tæt dialog og økonomisk støtte.

Brobygning i fokus

Børn og unges deltagelse i fritids- og foreningslivet har særlig bevågenhed. Når børn allerede tidligt i livet er aktive i fællesskabet, bæres det ofte med ind i fremtiden.

Brobygning mellem skoler, dagtilbud og fritids- og foreningslivet spiller en afgørende rolle for vores arbejde. Særligt folkeskolen har et stort ansvar for at motivere børn til et aktivt fritids- og foreningsliv og skabe sammenhæng mellem børnenes skole- og fritidsliv.

”Vi vil motivere børn og unge til at blive i fritids- og foreningslivet”

I de sene teenageår dropper mange unge ud af foreningslivet. Her kommer efterskoleophold, start på ungdomsuddannelse og fritidsjobs til at tage de unges tid og opmærksomhed. Det mindsker chancen for at rekruttere nye frivillige ledere blandt de unge, og vanskeliggør samtidig de unges mulighed for en kontinuerlig deltagelse i foreningslivet. Fremover vil Hjørring Kommune gøre en større indsats for at komme i dialog med ungdomsuddannelserne. Målet er at synliggøre værdien af at deltage i fritids- og foreningslivet, også i teenageårene.

Hjørring Kommune indgår gerne i et samarbejde om at udvikle nye tilbud og deltagelsesformer, der kan rumme den moderne ungdomskultur. Vi vil motivere børn og unge til at blive i fritids- og foreningslivet.

Et aktivt ældreliv

Der bliver flere ældre – også i Hjørring Kommune. Et aktivt ældreliv med fritidsdeltagelse og mange sociale relationer fremmer sundhed og skaber grundlaget for et langt liv med gode leveår.

Hjørring Kommune vil understøtte de ældres deltagelse i foreningsaktiviteter. Det kan for eksempel være i senioridræt, voksenundervisning eller tilbud, der retter sig mod flere generationer til glæde for både unge og ældre.

Særlige behov

Fritidsliv og fællesskaber øger livskvaliteten for alle. Derfor prioriterer Hjørring Kommune, at alle skal have mulighed for at deltage i fritids- og foreningslivet - også borgere med særlige behov. Det kan for eksempel være børn og voksne med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser, socialt udsatte eller borgere, der skal integreres i det danske samfund.

Foreningerne gør allerede i dag et stort arbejde med at inkludere personer i de almene foreningstilbud og hold. Med den rette hjælp kan foreningerne gøre endnu mere. Derfor vil Hjørring Kommune støtte foreningerne med individuel rådgivning og i konkrete sager vurdere behovet for økonomisk støtte for en succesfuld inklusion.

Hjørring Kommune vil ligeledes bakke op, når der er behov for særlige tilbud for børn, unge og voksne med særlige behov. Vi vil give foreningerne mulighed for at udvikle mangfoldige tilbud, der bidrager til, at så mange som muligt inkluderes i fællesskaberne i almene foreninger og i specialforeninger.

**”skaber
grundlaget
for et langt liv
med gode
leveår”**

Dannelse, folkeoplysning og viden

Demokratisk dannelse. Borgere, der vil gøre en forskel. Sammenhængskraft. Forpligtende fællesskaber. Alt dette har sit udspring i folkeoplysningen. Af samme grund er det vigtigt at skabe gode rammer for folkeoplysningen – nu og i fremtiden.

I Danmark har vi en lang tradition for foreningsfrihed og foreningsdannelse. Når vi sammenligner os med andre lande, er der flere ting, der gør os specielle: demokratisk deltagelse, tillid mellem borgere og mellem borgere og ”systemer”, samt tolerance for anderledes tænkende. Det skal vi selvfølgelig værne om - ved at skabe rammer, der ikke begrænser foreningslivets potentialer og muligheder.

Deltagelse i folkeoplysende aktiviteter og demokratisk dannelse går hånd i hånd. Det er her, vi giver borgerne mulighed for at blive aktive og handlende medborgere. Folkeoplysningen styrker det lokale demokrati og civilsamfundet til glæde for den enkelte, foreningen og for lokalsamfundet. I arbejdet med at skabe udvikling og sammenhæng i mange lokalsamfund spiller foreningerne en helt afgørende rolle.

En hjørnesteen i dansk demokrati

Drøftelser og meningsbrydninger er en hjørnesteen i det danske demokrati. Voksenundervisning og debatskabende, folkeoplysende aktiviteter danner grundlag for selvstændige borgere. Borgere, der kan og vil - og som brænder for at gøre en forskel, også for andre.

Det folkeoplysende foreningsarbejde er et af redskaberne til at ”gå op mod” udfordringen. Det sker blandt andet, når samfundsmæssige udfordringer som for eksempel mental og fysisk sundhed, forebyggelse af kriminalitet eller inklusion af borgere med særlige behov er på dagsordenen.

Det folkeoplysende foreningsarbejde kan noget helt unikt. Et respektfuldt samarbejde mellem fritids- og foreningsaktørerne og Hjørring Kommune kan løse opgaver på et højere niveau.

**”Borgere,
der kan og
vil - og som
brænder for
at gøre en
forskell”**

Frivillighed og fællesskaber

Hjørring Kommunes fokus er nærvær i samarbejdet og en konstruktiv dialog med fritidslivet. Samtidig vil vi lette adgangen til uddannelse for foreninger. Hjørring Kommune vil i samarbejde med foreningerne arbejde målrettet for at få flere yngre ind i det forpligtende foreningsarbejde.

En meget stor del af fritids- og folkeoplysningsaktiviteterne i Hjørring Kommune drives af frivillige og i stærke fællesskaber i eller udenfor foreningslivet. I foreningerne lærer man at tage ansvar for sig selv og for fællesskabet.

Nærvær i samarbejde

Hver dag yder de frivillige i vores kommune en stor indsats for at fremme et interessant og givende fritidsliv. Deres arbejde skaber en afgørende værdi for borgernes livskvalitet. Det skal vi som kommune bakke op om, så vi også fremover kan skabe gode vilkår for fællesskaber og folkeoplysende aktiviteter.

”Det skal være nemt at være frivillig”

”Det skal være nemt at være frivillig” – det er alle enige om. I Hjørring Kommune vil vi gøre os umage for, at frivilliges og foreningers kontakt med kommunen bliver så enkel og smidig som muligt.

Nøgleordet for samarbejdet mellem frivillig og kommune er nærvær. På denne måde åbner vi for en konstruktiv dialog om udfordringer og usikkerheder, der måtte opstå. Det kan for eksempel være i administrationen og den daglige drift af foreningen eller i forbindelse med nye idéer og ønsker om udvikling.

Oplysning og viden gør foreningsarbejdet nemmere for de frivillige. Det gælder både for trænere, spejderledere og andre instruktører, men også i høj grad for idémagere, bestyrelser og kasserere. I Hjørring Kommune vil vi understøtte de aktivitetsspecifikke kurser og uddannelser via økonomisk støtte til deltagelse. I feltet for uddannelse og kurser i foreningsledelse og organisering vil vi aktivt arbejde for, at det bliver nemt for frivillige fra Hjørring Kommune at deltage i kurser, der udbydes af DIF, DGI, DUF eller andre udbydere.

Mange foreninger har svært ved at engagere de unge i det forpligtende foreningsarbejde. Derfor vil vi sammen med foreningslivet arbejde for at involvere yngre kræfter i eksisterende foreninger. Samtidig vil vi give de unge mulighed for at sætte deres eget præg på arbejdet i eksisterende såvel som i nye foreninger og fællesskaber.

Udvikling og nye tendenser

Vi prioriterer et dynamisk fritidsliv med plads til både det etablerede og det nye eller uprøvede. Hjørring Kommune vil afsætte ressourcer til dialog med fritidslivet om nye aktiviteter og trends, der kan få en position i kommunens fritids- og foreningsliv.

Afsættet for vores arbejde er at give de mange mulighed for at være en del af fritidslivets fællesskaber. Vejen hertil skabes gennem et mangfoldigt fritidstilbud i konstant udvikling. Derfor vægter vi et dynamisk fritidsliv med plads til både det velkendte og til helt nye aktiviteter.

Inspiration og udvikling er to sider af samme sag. Hos Hjørring Kommune vil vi arbejde for, at fritidsaktørerne har nem adgang til viden om nye trends og tendenser på hele fritidsområdet.

Det kan være svært at få luft til fornyelse og udvikling, da foreningslivet ofte er presset af den daglige drift. For at give plads til udvikling af nye aktiviteter vil Hjørring Kommune afsætte ressourcer til at hjælpe etablerede foreninger, der ønsker at tænke nyt. Samtidig vil Hjørring Kommune tage initiativ, skabe netværk og deltage som medudvikler, når en helt ny aktivitet er efterspurgt, men er ”forældreløs”.

I forbindelse med etablering og udvikling af faciliteter til fritidslivet vil vi prioritere fleksibilitet. På denne måde bliver det fremover nemmere at rumme nye aktiviteter i eksisterende lokaler og faciliteter.

”nem adgang til viden om nye trends”

Samarbejde, fællesskab og faciliteter

Dialog, vejledning, inspirationsmøder og økonomisk støtte danner afsæt for vores samarbejde med fritids- og foreningsaktørerne. Hjørring Kommune tilbyder faciliteter til et mangfoldigt fritidsliv til både eksisterende og nye aktiviteter. Målet er, at fritidslivet skal opleve Hjørring Kommune som en kompetent samarbejdspartner.

Et tæt parløb

Vi inviterer hele fritids- og folkeoplysningsområdet til et konstruktivt samarbejde. For at styrke dialogen og samarbejdet mellem frivillige og kommune vil Fritids- og Folkeoplysningsudvalget hvert år være vært ved inspirations- og dialogarrangementer.

Samtidig vil vi understøtte et tættere samarbejde mellem fritidsaktørerne. Vi vil hjælpe med opstarten af lokale eller interessebaserede netværk. Fælles faciliteter skaber fællesskab. Med udgangspunkt i det enkelte lokalområde vil vi hjælpe og vejlede, så fællesskaber kan blomstre, og faciliteter kan udnyttes bedst muligt og til gavn for flest muligt.

**”Fælles
faciliteter
skaber
fællesskab”**

Faciliteter til opgaven

Til et mangfoldigt fritidsliv hører gode faciliteter, der kan løfte opgaven. Faciliteterne skal både fungere til de mange brugere, men også til nicherne og til nye aktiviteter, der endnu ikke har bidt sig fast som etableret fritidstilbud.

Fritidsfaciliteter er ofte dyre at etablere og kræver mange ressourcer i den daglige drift. Derfor er det nødvendigt at prioritere og så vidt muligt anvende eksisterende kommunale lokaler, under hensyntagen til geografi og lokalernes egnethed.

Der skal være adgang til fritidstilbud i hele Hjørring Kommune. Af samme grund prioriterer vi, at der er faciliteter til de største og mest almindelige fritidsaktiviteter både i de større og mindre byer. Særligt for nye og mindre fritidsaktiviteter kan det være vanskeligt at gennemføre aktiviteterne flere steder i kommunen. Hjørring Kommune vil via dialog understøtte samarbejdet mellem foreninger og grupper, så vi sammen får skabt gode vilkår, også for de mindre aktiviteter.

En kompetent medspiller

Hjørring Kommune vil gøre en stor indsats for at udbygge samarbejdet på tværs internt i kommunen. Målet er at være en kompetent og troværdig samarbejdspartner for fritidslivet. Relevante ressourcer indenfor alle forvaltningsgrene skal bringes i spil. Derudover skal vi i højere grad koordinere og skabe koblinger til forenings- og fritidsområdet.

Det stiller krav til den interne videndeling mellem alle forvaltningsområder i Hjørring Kommune. Fritidsaktørerne skal opleve, at der er én indgang til kommunen, så samarbejdet med kommunen bliver smidigere og lettere.

Et bredt fritidsbegreb

Fritid & Fællesskab tager afsæt i et bredt fritidsbegreb. De folkeoplysende aktiviteter (folkeoplysende voksenundervisning og frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde) er fundamentet i vores fritidsliv.

Det brede fritidsbegreb rummer også individuelle fritidsaktiviteter og aktiviteter, der foregår i fællesskaber, der ikke er organiseret i foreninger. Med et bredt fritidsbegreb vil aktiviteter indenfor kultur, natur, friluftsliv, det sociale område, landdistriktsområdet også spille en vigtig rolle i udviklingen af et varieret og mangfoldigt fritids- og foreningsliv. Spejderhytten, fodboldbanen, klasselokalet eller idrætshallen er typiske faciliteter til folkeoplysende aktiviteter, men mange fritidsaktiviteter foregår også i skoven, på stranden og i byens gader.

Fritids- og foreningslivet i tal

I 2019 er der cirka 180 registrerede frivillige foreninger, hvoraf 156 får tilskud fra Hjørring Kommune i henhold til Folkeoplysningsloven. 18 foreninger (aftenskoler) under Voksenundervisning får tilskud fra Hjørring Kommune. Herudover er der en lang række foreninger, som laver folkeoplysende arbejde og er med til at gøre fritidslivet alsidigt og mangfoldigt.

Der er ca. 15.000 registrerede medlemmer i de godkendte frivillige foreninger under 25 år inklusiv flergangsregistrerede. Der er registreret omkring 13.000 medlemmer over 25 år i de godkendte foreninger inklusiv flergangsregistrerede.

I den folkeoplysende voksenundervisning er der registreret omkring 4.200 medlemmer. Langt hovedparten er over 25 år.

Sådan støtter vi

Hjørring Kommune støtter fritids- og foreningslivet på flere måder. En stor del af støtte-mulighederne har baggrund i Lov om Folkeoplysning. Vi støtter blandt andet via:

- Råd, vejledning og håndholdt indsats
- Aktivitetstilskud
- Leder- og instruktøruddannelse
- Lokaletilskud
- Tilskud til voksenundervisning
- Udviklingspuljen
- Foreningstilbud til børn og unge med særlige behov
- Adgang til fritidsfaciliteter

